L'ESTUDI DE PILOTS

La Reial Escola Nàutica, o Estudi de Pilots d'Arenys de Mar, va ser fundada el 1780 per Josep Baralt i Torres —primer pilot amb graduació d'oficial de la Reial Armada—. La seva **fama** va ser superior a la de les poblacions veïnes. Amb el temps, però, arribà la decadència: el transport en ferrocarril, la pèrdua de les colònies i l'aparició dels vaixells de vapor provocaren que l'escola tanqués les portes definitivament el 1874.

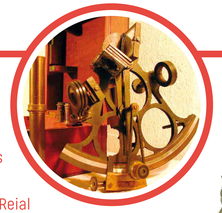

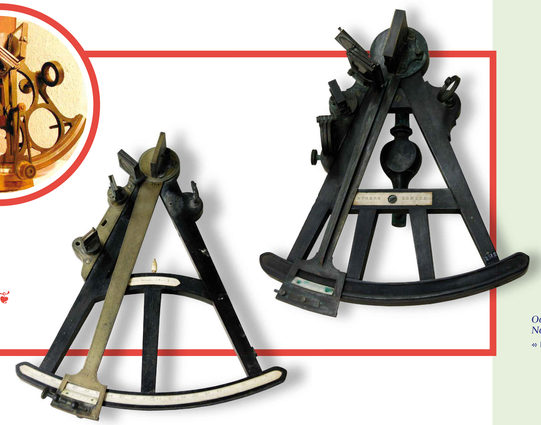

Octants de l'Escola Nàutica [s. XVIII]
Museu d'Arenys de Mar

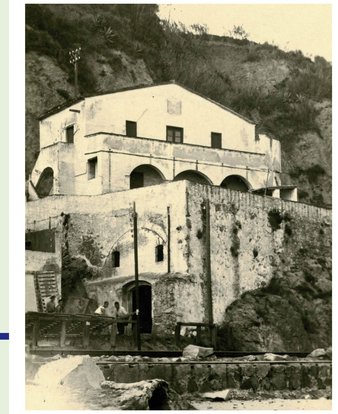

Antiga seu de l'Estudi dels Pilots a Arenys de Mar, avui desaparegudа.
Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar

Títol de pilot de l'Escola Nàutica d'Arenys de Mar, s. XVIII
Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar

LA CARRERA D'AMÈRICA. PILOTS, MARINERS I NAVEGANTS

Són moltes les professions que reberen un fort impuls gràcies a la carrera d'Amèrica, algunes de les quals estretament vinculades amb la mar. Les drassanes del litoral català —amb els mestres d'aixa, els calafats i tota la munió d'oficis relacionats— no donaven a l'abast per assortir comerciants i naviliers amb unes embarcacions que, encara que de tonatge discret, fossin prou aptes per a la travessia atlàntica. Calia, però, professionals capaços de pilotar aquestes naus i, mai millor dit, fer-les arribar a bon port.

Els pilots catalans de l'època reberen la formació en tres grans escoles nàutiques: la de Barcelona, Mataró i Arenys de Mar. En aquesta última —el cèlebre **Estudi de Pilots**, de categoria reial des del 1802— s'hi van matricular entre el 1792 i 1821, set begurencs. A l'escola van rebre formació teòrica i pràctica ja que, abans d'obtenir el títol de tercer pilot, havien d'haver fet dos viatges d'anada i tornada a les terres d'ultramar. El grau de primer pilot s'obtenia després d'acreditar cinc viatges.

Model de xabec rodó del segle XVIII de l'Estudi dels Pilots
Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar

Model de bergantí de l'Estudi dels Pilots [mitjan s. XIX]
Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar

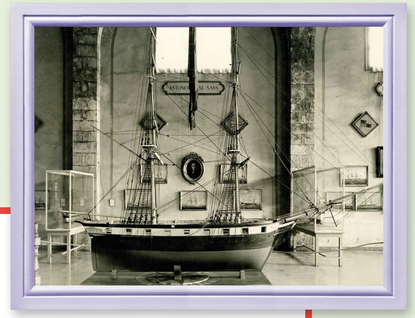

LES NAUS CATALANES

La marina catalana del segle XIX és conseqüència, en part, del comerç amb Amèrica. Al llarg d'aquest segle els velers més utilitzats van ser la **fragata** —el més gros, d'entre 400 i 700 tones—, la **corbeta** o **bricbarca**, —d'un tonatge d'entre 300 i 500 tones—, i altres vaixells més petits, d'entre 200 i 300, com el **bergantí**, la **goleta**, la **pollacra** o el **pailebot**. L'aparició dels primers vapors significà la fi de totes aquestes naus.

Construcció del pailebot 'Carlitos' a les drassanes arenyenques [1918]
Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar

LES DRASSANES

Les drassanes catalanes, com les de tota la Mediterrània, s'establiren vora les platges, en instal·lacions temporals molt simples, a l'aire lliure, amb espais per a emmagatzemar la fusta, torrar les taules i estendre-hi les estepes. A partir del segle XVIII, coincidint amb l'aventura colonial i la llibertat de comerç amb Amèrica, sobresortiren especialment les de **Blanes** i **Arenys de Mar**, amb molta activitat fins a finals del segle XIX.